

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Fra Nr. Nissum Højskole

12 Decbr. 1960 · 52. årgang

Bed
og arbejd!

Fortid, men også nutid

Det skete engang for mange år siden. - Det er fortid.

Det skete, at Gud satte mennesker af alle slags i bevægelse, thi Jesus skulle fødes og det netop i den lille by Bethlehem. Selve kejser Augustus måtte sætte sagen i gang, og mange af hans undersåtter måtte rejse langt. Det var spået af Herrens profet, at frelseren skulle fødes i Bethlehem, og Herrens ord ved profeten skal stå fast.

Nu forbereder vi os til at holde fest til minde om dette barns fødsel for 2000 år siden. Vor julefest har historisk grund under sig. Nok værd at holde mindefest for, om vi i tro kan lukke op for evangelisternes enkle og klare beretninger om, at det er sket her på vor jord, på et bestemt sted, på den tid, da Augustus var kejser, at Gud steg ned til jord og blev menneske, for at han som menneske skulle tjene og genløse mennesker.

Var juleevangeliet kun from religiøs digtning - som nogle mener - måtte vi hellere lade festen afløse af solhvervsfest. Men nu er det virkelig sket, julen har fortid.

Himlens morgenrøde
sig lod på jorden føde
ved midnatstid i Bethlehem,
den dunkle vrå blev lysets hjem.
Ære være Gud i det høje!

Men julen har også nutid. Ikke så, at fødslen som menneske skal gentages, men sådan, at den himmelfarne levende frelser kommer og holder jul sammen med os, hvor to eller tre eller flere forsamles i hans navn. Og hvor et menneske er alene og måske netop juleaften føler sin ensomhed allerstærkest, der er Jesus desto mere nær, om der kun er hjerterum for ham. Jo, julen har nutid! Pas kun på, der er plads for ham i stuen. Det er sket en juleaften, at han blev anvist plads i stalden, fordi stuen var optaget. Mange steder i vore rige julesalmer gives der udtryk for denne dobbelthed, at julen er på én gang både fortid og nutid.

Glæden hun er født i dag,
himmerigs glæde, ved Gud Faders velbehag
fryde sig de spæde;
Han, som var frygtelig
og utilgængelig i sin høje bolig.
Han nu i barnedragt
har sig i krybben lagt
med vort støv fortrolig.

P. Roesgaard.

PETER FRANDBSEN

*Født den 31. januar 1887
død den 28. november 1960.*

Det var et virksomt og lykkeligt liv, der afsluttedes, da Peter Frandsen døde på Holstebro sygehus mandag aften den 28. november, og med ham har Nr. Nissum højskole mistet en af sine trofaste venner.

Han var født i gården Øster Stokholm, der ligger så smukt dernede ved Nissum Bredning, og den ejede han fra sin faders død i 1916. Siden 1954 har dog sønnen Carl Frandsen haft den i forpagtning, og Peter Frandsen og hans hustru Christiane, f. Gadegaard, flyttede til ejendommen Strømdal i Gudum, lidt vest for kirken. Det var ganske vist udenfor det hjemlige sogn, men dog ikke længere fra vennerne i Nr. Nissum, end at forbindelsen med dem kunne bevares, og den blev opretholdt ud fra den trofasthed, som prægede hjemmet og hele Peter Frandsens færd.

Som den velbegavede og vågne mand Peter Frandsen var, blev hans evner og kræfter også snart taget i brug uden for hjemmet. I 1919 blev han medlem af sognerådet og var der til 1929, da han nægtede at lade sig vælge igen, men da de to perioder, hvori han kunne forlange sig fritaget, var forløbet, blev han valgt igen 1937 og blev året efter rådets formand og var det til sin afgang i 1946, men allerede inden den tid var han blevet valgt til kreditforeningsrepræsentant for Vest- og Sønderjydske Kreditforening. Hans tillidshverv blev efterhånden så mange, at det vil føre for vidt at opregne dem alle; men det vil være naturligt her i bladet særlig at omtale hans virksomhed i Nr. Nissum højskoles bestyrelse, hvor han blev medlem allerede i 1922 og var altså med til at

virke for skolens flytning fra Seminariebyen, hvor den havde til huse i kompleksets ældste bygning, til dens nuværende beliggenhed på bakkekammen med det storslåede udsyn over fjord og land. Fra denne bestyrelse trak han sig tilbage i 1932, men fra 1948 var han igen „på skansen“ og fortsatte her til sin død. Hans virksomhed her var en virkelig aktiv tjeneste. Mange forhenværende elever vil med glæde minde besøgene i Øster Stokholm. For vinter eleverne var der den traditionelle tur, hvor den altid gode hestebestand skulle bedømmes under ejerens sagkyndige vejledning, hvorefter man også nød hjemmets gæstfrihed og blev delagtiggjort i værtens åndelige visdom.

Når Peter Frandsen her kunne yde så meget, var det sikkert i taknemmelighed over, hvad han selv havde modtaget under sine ophold på skolerne i Haslev, både på højskolen og landbrugsskolen der. Hvad han der havde modtaget af kundskabsmæssige og åndelige værdier, var ham en „kapitalgevinst“ for hele livet, og hvad sådanne skoleophold kan komme til at betyde, også ved stiftelse af livsvarige venskaber, kom på rørende måde frem ved mindehøjtideligheden efter hans jordefærd, da den ene efter den anden af kammeraterne fra den tid, mænd fra landets forskellige egne, stod frem og

Vor julehilsen

„Thi vi fik det glædelige budskab forkyndt lige så vel som de, men det ord, der lød, hjalp dem ikke, fordi det ikke ved tro blev tilegnet af dem, der hørte det“.

Med dette ord fra Hebræerbrevet 4, 2, vil vi ønske alle vore læsere et hjerte, der kan tage imod det glade budskab, fyldes deraf, takke derfor og bære det videre. Ja, glædelig jul!

*Grete, Britta og Kaj Kjeldsen.
Kirsten, Agnes og A. Kristensen.*

Vi sender også vor bedste julehilsen til alle kendte.

*Henning Sørensen 59-60.
Jens Kr. Tang Jensen 53-54.
Gunhild Andersen.
Agnes Mortensen 58.
Anna Bonnerup 59.
Ingrid Lyskjær 59.
Elsa Hansen 60.
Anne Marie Mortensen.*

bevidnede deres taknemmelighed for det ven-skab med Peter Frandsen, som stiftedes for over 50 år siden under skoleopholdet i Haslev, og som var vedligeholdt livet ud.

Vi, der har lært ham at kende senere, forstår så udmærket disse udtalelser. Han var en mand af et usædvanligt format, en mand, der uvilkårligt lyste op i tilværelsen, så man ved tan-ken om ham mindes rimet om broder Niels i Sorø:

Altid var han så vel tilfreds,
være sig ny eller næde.
Trådte han ind i brødrenes kreds,
kom der en luftning af glæde.

Ja, han bragte glæde med sig ud fra sin lyse, frejdige natur og ud fra den livsindstilling, han havde vundet gennem sin kristentro, og derfor vil mindet om ham leve længe.

En ven af skolen og Peter Frandsen.

En tanke til eftertanke

En vinterdag i Norge. Sneen ligger tyk. Men-nesker er på skifærd. Ved siden af det gamle spor er anbragt et skilt. Pilen viser til siden, og teksten fortæller, hvad det drejer sig om: — DAGENS LØYPE, det nye spor.

Men ingenting sker. Menneskene fortsætter i det gamle spor, som de fulgte i går, og som de sikkert følger i morgen, det gamle, kendte op-trådte spor. Imens ligger den ukendte del af vinterens eventyrrige og venter på menneskene, klar til at give dem det skønneste, den ejer.

Men ingenting sker.

Hvorfor?

Fordi han, som opdagede, at der kunne læg-ges et nyt og bedre spor bort fra det gamle - ind i nye oplevelser og vidunderlige syner - han glemte een ting.

Han satte et skilt, som tydeligt viste vejen, og han vidste, at det råd, han gav, ville føre menneskene til store glæder og livsoplevelser.

Men han glemte at gå løypen selv. Han glemte selv at bryde ud af det gamle spor, glemte at være eksemplet, der skulle rive men-neskene ud af den gamle vane og lede dem ud i skønhedens og storhedens verden.

Til at vise den løype, som går gennem livets eventyrrige, skal du og jeg sætte en vejviser, der fortæller: HER GÅR VEJEN. Men det er lige så vigtigt - nej, vigtigere - at vi selv går vejen og viser, at den er farbar og god.

Vil du få andre til at følge dit råd, så følg
først rådet selv. (Efter Odd Hansen).

Glædelig jul. Godt nytår.

Lone, Kirsten, Ingrid og
Gothfred Jespersen.

JULEBREV

Kære ...!

Når jeg skal skrive et lille julebrev til bladet, er det vist naturligt at fortælle om det, man har oplevet i den senere tid. I dette tilfælde er det særlig norgesturen, jeg tænker på, og som vi lovede eleverne fra i sommer, at de skulle få lidt at høre om.

Som en del ved, fik Mortensen og jeg tildelt et stipendium til studiebesøg ved nordiske skoler. Vi valgte at rejse til Norge, og det blev en meget stor oplevelse for os. Vi brugte 18 dage af oktober måned og besøgte i den tid en halv snes forskellige skoler.

Statskonsulenten for husholdningsskolerne havde lagt et fint program til rette for os, så vi kunne besøge både højskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler.

Vi sejlede fra Frederikshavn til Göteborg og derfra med tog til Oslo. Sejlturen gik godt, men måske skal jeg lige berette, at vi blev enige om at begynde rejsen med en fin norsk spise: Helleflynder med en lækker sauce til. Middagen skulle serveres kl. 20, vi kom ombord kl. 18.

Mærkeligt nok syntes frk. Mortensen slet ikke at være sulten ved den tid, men vi gik alligevel „ombord“ i den, men pludselig forsvandt Mortensen, kom igen, bleg, men fattet, og sådan gik det flere gange; jeg tabte efterhånden også helt appetitten. - Nå, kort fortalt, den helleflynder kunne vi have sparet. I Göteborg kom vi i sovevogn og sov dejligt, lige til en dame stak hovedet ind til os og spurgte, om vi var lige til morgenkaffen. Det var vi, og vi nød den i fulde drag. - Køreturen langs Oslo fjord var ualmindelig skøn, og vi så rigtig Norge i eftersommerens pragtfulde farver.

Efter ankomsten til Oslo, begyndte vi at studere de forskellige skoler. Husholdningsseminariet og Industriskolen, hvor henholdsvis husholdningslærerinder og håndgerningslærerinder får deres uddannelse. Oslo komm. husmoderskole og et par aftenkurser i både husholdning og håndgerning. En aften var vi til høst- og takkefest i storsalen ved bibelskolen; det var meget festligt at være med til. En anden aften var vi i Nationalteatret og så et stykke af Henrik Ibsen: „Hedda Gabler“. Lørdag-søndag havde vi fri, og så skulle vi rigtig opleve noget. Først besøgte vi rådhuset, mødte der et brudepar, lige smedet i hymens lænker, hun iført lyseblå frakke, slør med myrter og en vældig buket røde roser. Vi forstod senere, at det ikke var helt almindelig påklædning til sligt. Herfra gik turen til folkemuseet på Bygdø, en virkelig oplevelse at se alle de gamle bygninger og en skøn, gammel stavkirke fra Norges oldtid. Særligt beundrede vi de mange åklædetæpper og træskærerkunsten. Aftenen tilbragte vi i lørdagsgruppen på KFUM. Søndag var vi til festgudstjeneste i domkirken sammen med stortinget (der var dog ikke reserverede pladser til os). Biskop Smemo prædikede. Om eftermiddagen besøgte vi „lille Gerda“, elev 49. Hun var få dage før blevet ansat på et helt nyt 12-etagers sygehus i Fjellhammer, det var også en oplevelse at se det fra kælder til kvist.

Fra Oslo gik turen syd på med et par dages ophold i Lier, hvor vi besøgte Norges vist nok fineste husholdningsskole. I kan tro, den var

flot; jeg tror ikke, vi herhjemme har noget tilsvarende.

Videre gik turen til Risør til en husflidsskole, og der havde de lavet en håndarbejdsudstilling til ære for os. Derfra tog vi til Birkelunds kristelige ungdomsskole, vel nok den skole, vi følte os bedst hjemme på. Der oplevede vi en time, hvor 12 diakonelever underholdt, de var på tourné, dels for at få unge mænd til at interessere sig for den gerning, dels for at samle penge ind til et nyt diakonhjem. Det var festligt at høre deres sang og musik, og ind imellem af lagde de vidnesbyrd for den Herre, de gerne ville tjene. På Birkeland var vi med til en „lørdagskvæld“, hvor eleverne tildels havde arrangeret underholdningen. En læste op, en anden sang, fortalte historier m. m. På en anden skole var vi med til et såkaldt bønnemøde, og det var også en oplevelse for os at overvære det. En lærer gennemgik en tekst, derefter var der frie vidnesbyrd, og den ene efter den anden stod op og aflagde et vidnesbyrd, fortalte kammeraterne om en eller anden oplevelse, de havde haft med Gud. Der var ingen trykkende pauser, tværtimod tror jeg, de kunne være blevet ved længere. Derefter var der bedemøde, som vi kender det herhjemme. Eleverne havde på det tidspunkt været på skolen i 3 uger. Vi har meget at lære af nordmændene i det stykke; de er ikke så bange for at bekende kulør og fortælle kammeraterne om deres kampe, sejre og nederlag. Det er, som om de er mere opfyldt af det, de har set og hørt - og må bringe det videre til andre. Ja, vi oplevede meget, og det er ikke nemt at beskrive i et lille julebrev. Alle steder blev vi meget hjerteligt modtaget. Mortensen studerede jo særligt i køkkener og jeg i håndarbejds- og vævelokalerne, og hvad blev så vort indtryk i det store og hele? Eleverne var inddelt i små hold. Vi syntes, at det forjagede tempo, vi tit har herhjemme, mærkede vi slet ikke til. Måske kommer det af, at i Norge er skoleopholdet længere, f. eks. har de fleste husholdningsskoler 10 mdr. kursus, dog har nogle også 5 mdr. kursus, ligeså har håndarbejdsskolerne også 5 og 10 mdr. kursus. Høj-

Organist Lund og frue

Vi beklager, at vi, da sidste nummer af bladet blev udgivet, ikke var klar over, at organist Lund og frue kunne holde sølvbryllup d. 3. decbr., da vi ved, at det ville have haft de sidste elevholds interesse at vide det. Men nu beder vi organist Lunds herigennem modtage gamle elevs hjertelige hilsen med tak for skønne timer.

skolerne har 6 mdr. kursus, og mange af eleverne kommer igen året efter på 2 års-hold, altså er de der 2 gange 6 mdr..

Med hensyn til håndarbejde tror jeg nok, at danskerne er lige så langt fremme, men så har nordmændene deres vævning. Hvor vævede de mange fine ting, både håndklæder, duge, puder osv. Undervisningen for dem, der valgte praktisk teori, var følgende: 1 uge i køkken, 1 uge til håndarbejde, 1 uge i vævesalen - hver dag 2-3 timers teori om formiddagen. I skal nu også lige høre, at til alle husholdningsskolerne var knyttet en landbrugsejendom, lignende vort „Brejdblik“, og *alle* eleverne lærte at malke og fodre køer, fodre grise og høns, ligesom de holdt rent ved dem i den uge, de var i „Nøset“; og det lod til, at de var meget optaget og interesseret i det. Jeg skal love for, der var fint rent i de forskellige udhuse.

I kan tro, vi blev beværtet fint, og mange steder fik vi typisk norsk mad, hvilket vil sige, at vi fik fisk næsten hver dag, og der er snart ikke den fisk, vi ikke fik smagt, hellefisk - sej - sik - torsk - sild m. fl. En dag fik vi hvalbøf, den smagte herligt. Tyttebærssuppe og tyttebærgrød fik vi også samt blåbær med fløde, og det var guf, kan I tro.

Ja, det var „løst og fast“ om vor norgesrejse, en tur, vi altid vil tænke tilbage på med glæde.

Hjertelig hilsen og alle gode ønsker om en god og velsignet julefest.

E. Mortensen. K. Jeppesen.

Vinterskolen 1960-61

Fra venstre 1. række: Bodil, Elisabeth og Karen Aagaard Madsen.

2. række: 1. Christian Nygaard Hansen, Foersom, Tarm. 2. Aage Jeppesen, Hjortsballe, Timring. 3. Poul Ejnar Agergaard, Hellekov, Vildbjerg. 4. Harry Christensen, Moselund, Vildbjerg. 5. Erik Søndergaard, Demstrup Nørregård, Sjørlev. 6. Per Jansen, Nr. Lem, Lemvig. 7. Niels Chr. Videbæk, Snebjerg, Herning. 8. Folmer Kærgaard, Mollerup, Mors. 9. Hans Peder Markussen, Simmelkjær, Sunds. 10. Henning Nyborg, Mølgård, Timring. 11. Knud Nybo, Nr. Nissum. 12. Leif Horslund Jensen, Hjortsballe, Timring. 13. Niels Gunnar Volsgaard, Pilgård, Tvis. 14. Bent Nyrup Nielsen, Stenhøjhus, Sjørup.

3. række: 1. Gunhild Andersen. 2. Agnes Mortensen. 3. Elsa Hansen. 4. Anna Bonnerup. 5. Anne Marie Mortensen. 6. Ingrid Lyskjær. 7. Karen Jeppesen. 8. Fru Kristensen. 9. Forstander Kristensen. 10. Fru Møller Pedersen. 11. Lærer Møller Pedersen. 12. Fru Aagaard Madsen (med Antoni). 13. Lærer Aagaard Madsen. 14. Fru Kjeldsen. 15. Lærer Kjeldsen (med Grete).

4. række: 1. Jørgen Peder Rasmussen, Foersom, Tarm. 2. Ole Karlsmose, Aulum. 3. Helge Larsen, Stauning, Skjern. 4. Leif Korsgaard, Klim. 5. Laurids Jakobsen, Nørsøller, Vejrum. 6. Tage Meldgaard, Raunstrup. 7. Svend Ove Kristensen, Lille Hedegård, Resen. 8. Knud Bendsen, Jørsby, Mors. 9. Tage Bliddal, Snebjerg, Herning. 10. Alfred Lisbjerg, Frydrentoft, Vinding. 11. Svend Agger, Gimsing, Struer. 12. Jens Kristian Andreasen, Simmelkjær, Sunds. 13. Arne Nielsen, Vesterager, Simmelkær, Sunds.

5. række: 1. Tage Nielsen, Åstrup Hedegård, Møldrup. 2. Arne Nielsen, Herning. 3. Thorkild Nielsen, Sdr. Rind, Rindsholm. 4. Bent Brogaard Nielsen, Villerup, Bedsted. 5. Bent Skytte Maabjerg, Timring. 6. Flemming Bech Thorse n, Lødderup, Nykøbing M. 7. Christian Pedersen, Tolsørd, Vejrum. 8. Frede Mathiasen, Risagergård, Fårup, Randers. 9. Viktor Krath, Røjen, Sunds. 10. Svend Erik Kristensen, Spåbæk, Ørnvej. 11. Verner Hansen, Ljorslev, Nykøbing M. 12. Henning Nygaard Madsen, Brandborg, Bækmarksbro. 13. Henning Nielsen, Bers, Rønbjerg. 14. Jørgen Vindum Nielsen, Almindgård, Rindsholm. 15. Elmer Steffensen, Ejerslev, Nykøbing M. 16. Jens Kristian Tang Jensen (53-54).

6. række: 1. Simun Petersen, Selletræ, Færøerne. 2. Kristian Nissen, Fitting, Vorbasse. 3. Niels Svarre, Kjellerup. 4. Ernst Hoffmann Kristensen, Østertoft, Vinding. 5. Erik Hansen, Fjilstervang, Kibæk. 6. Henning Krejberg, Dejbjerg. 7. Henning Bak Pedersen, Kjærgaard, Vildbjerg. 8. Jens Jensen, Meldgård, Ølby, Struer. 9. Aksel Kirkegaard, Ø. Kvolsbæk, Møborg, Bækmarksbro. 10. Henning Jensen, V. Brejnholt, Tvis. 11. Holger Dam, Legind, Nykøbing M. 12. Knud Beck Thorsen, Lødderup, Nykøbing M. 13. Evald Haaning, Storup, Ø. Assels, Mors. 14. Knud Christiansen, København. 15. Johan Knudsen, Julianeåb, Grønland.

Uartige børn - uegnede forældre

Af A. C. Nielsen, Vinderup.

Uartige børn! Det er noget relativt. Man stillede f. eks. anderledes krav til børn for ca. 100 år siden, end man gør i dag. Følgende viser det:

Digteren Herman Bang blev født i Asserballe præstegård i 1857. Der havde man mange husfolk, og de blev behandlet godt. En dag gik Herman igennem stuen og kommanderede stuepigen: luk døren! En dør stod åben ind til faderen. Præstemanden fremtrinede straks, kridhvid i ansigtet. Han befalede stuepigen at hente det øvrige tyende, og i deres påsyn gav han drengen en ørefigen og sagde til ham: Vil du så måske bede Hanne om forladelse og sige til hende: Hanne, vil De være så god at lukke døren? - Da dette var overstået, sagde faderen til sin dreng: Du skal huske, at det i forvejen er hårdt nok at være tyende. - Kommentarer er overflødige.

I mangfoldige tilfælde vil man give forældrene skylden, om et barn ikke står mål med dagens krav: er uartigt. Forældrene vil da få påtegningen: uegnede. - Men ikke kan vi sige - generelt - om de er det.

H. C. Andersen har en lille historie, der hedder: „Hun duede ikke“. Dagen om vaskede hans mor for folk og frøs, for vaskeriet fandt sted ved Odense å. Hun tog en lille slurk af flasken som trøster og opstrammer. Nok til, at folk lagde mærke til det og snakkede. Efter hendes død sagde de: Hun duede ikke. H. C. Andersen sagde: Hun duede, sagde det, så det blev hørt over den ganske verden, for han skrev: „Historien om en moder“. - Hun duede trods al folkesnak, for hun kunne det sværeste:

ofre sig, give sig selv. Ingen kan gøre mere så, siger skriften.

Jeppe Aakjærs mor kunne ikke ret skrive sit eget navn. Hun vidste kun lidt om den verden, hun levede i. Hun læste hverken bøger eller aviser, var så optaget af dagens slid og stræb, så der kun blev tid til få og små hvilestunder. Ved sin rok fandt hun nu og da en smule ro, og her sad hun og nynnede vemodige sange, mens tårerne trillede ned ad de furede kinder. Hendes sind rummede skjulte dybder, indestængte følelser. Ind under pinsen hentede hun engens fulde blomsterflor ind i små beklumrede stuer, der for en stund blev en eventyrverden af farver og dufte. Hendes sind gik igen i sønnens digterklang, der bl. a. slog ud i „Rugens sange“. En og anden kunne måske finde på at sige, eller han bare tænkte det: Hun duede ikke til at være mor for en vordende digter. Jeppe Aakjær vidnede: hun duede!

Andre kræfter end forældrene griber ind i barnets opdragelse og kan være medvirkende til, at det viser uartig opførsel. - Arven spiller med. Om Søren Kierkegaard læser vi: „Han arvede sin fars dybe tungsind. 25 år gammel mistede han sin far. Kort i forvejen havde han fået at vide, at denne engang, da han som dreng vogtede får på den jyske hede, sulten og forkommen, var gået op på en høj og havde forbandet Gud. I denne begivenhed mente Søren Kierkegaard at have forklaringen på sin faders og sit eget tungsind, et vidnesbyrd om, at Guds straf var over dem, og det forekom ham, at hans liv måtte være indviet til at gøre bod“ (Lorenz Bergmann). - Hvad har børnene

arvet? Hvad findes der fra forældrene i deres sjæleliv? Vi kan ikke her finde bund. Vi kan ikke finde sikre resultater frem, omend vi graver dybt og afdækker lag efter lag, som Willy August Linnemann har gjort det i sine sidste romaner: „Bogen om det skjulte ansigt“ og „Døden må have en årsag“. - Hvor skal man begynde, og hvor skal man ende, når man vil fortælle om den betydning, Jakob Knudsens far havde for sønnen? I slutningen af Lutherbogen „Mod“ fortælles, at Luther, da han følte døden nærme sig, for sidste gang ville se malmbjergene, hvor hans far havde slidt, og hvor han selv havde leget som barn. Nu står han der og ser sig omkring. „Ja, her har han gået, den gamle. Ham skylder jeg alting. Der er ikke andet i mig end ham og så, hvad der er fra himlen.“ På samme vis taler Jakob Knudsen om sin far. Da han begravede sin søster Idun Thulesen, sammenlignede han et dødsfald blandt ens nærmeste med et stykke land, f. eks. af Jyllands vestkyst, som havet river løs, og siger: „Sådan gik der et stort stykke af mit selvs land i havet ved min fars død.“

Så læser vi ofte om, hvordan miljøforandring kan virke ændret levemåde, ændret livsform, for børn og unge. Børn bliver af dårlige kammerater, ved det, de ser og hører, af nye omgivelser, trukket modsat vej som den af forældrene anviste. Hvad har Svendborg-digteren Johannes Jørgensen ikke fortalt om den ting! Moderens tårer kunne ikke ændre hans nye kurs. Det sved i hans sind, at han måtte volde forældrene sorg. I digtet „Spejlet“ har han skrevet herom. Han kom hjem til jul, men ville ikke kysse sin mor, og hun anede grunden.

„Da bøjede, moder, du til gråd dit hoved;
da gøs du, moder, blegnede og tav;
thi du forstod, at den, du elsked' højest
blandt dine børn, var nu i mørkets vold.“

Miljøet er langt mere indgribende og omfattende end tilforn. Tænk, hvad der vælter ind i hjemmene: radio, fjernsyn, blade, bøger, tegneserier, åbne samtaler, ført af voksne, aflyttet af børnene. Vi kan ikke gå uden for tiden. Vore

børn er tidens børn. De ser, hører, læser, bruger, hvad der er fremme nu. Det må forældrene tage til efterretning, ligeså skolen.

Ja, skolen! Samtidig med at fagtrængselen øges, de praktiske fag breder sig, og der bliver mindre tid til ånds-fag, altså til etisk påvirkning, direkte og indirekte, så lægges stadig større områder af barnets tilværelse ind under skolen, ind under det offentlige. Skolens egentlige opgave er at undervise, hjemmet skulle jo tage sig af opdragelsen, men læreren har såmænd stedse måttet opdrage for at kunne undervise. Kørte man på Herman Bangs tid med forstrammede tøjler, så er de nok for slappe nu, både i hjem og skole. Selvfølgelig skal barnet have lov til at leve sit eget liv, have lov til at være barn, ikke være en kopi af de voksne, men derfor behøver det da ikke helt at få kommandoen. Det var uegnede forældre og dumme lærere, der mente sig i pagt med tiden, når de lod børn bestemme helt. - Kan hænde, Peder Plades gamle ord slet ikke er tossed: „Børnene skal opdrages udi gudsfrygt og ærlighed, om det så skal ske med kummer og mange vågne nætter. Tugt må der til. Det er bedre, du lader drengen græde, mens han er liden, ellers skal du græde, når han bliver stor! - Hjem og skole må hjælpes ad, om det skal lykkes at få barnet til at elske denne jord, dette land, denne bostavn, og der i sundt gøremål udfylde sin plads i lydighed mod skreven og uskreven lov. Hjem og skole må hjælpes ad, om det skal lykkes at løfte barnet „op over verden“, ind i det, der er af ånd, så det forstår siden, „at trøste sig ved ånd“. Når et menneske får noget at elske, så har det et ansvar, noget at synde imod, noget at miste, og kun da bliver livet rigt, værdigt. Bjørnson sagde om sine forældre: „Far var som den vældige stoute stamme, mor var fuglekvidderet omkring den.“ - Kærlighed må der være bag al opdragelse. Fattes den, er forældre og pædagoger uegnede. Men kærlighed er både mildhed og fasthed. Det er ikke nok med en fast far og en mild mor. Nej, mildhed og fasthed må bo i samme sind, må gå hånd i hånd som Thorbjørn Granlien og Synnøve Solbak-

ken. Eli i Silo havde et par sønner, der er klassiske eksempler på, hvad veghed i opdragelsen fører til. Jakob Knudsen har sagt det stærkt: Uden lydighed ingen lykke.

Så må hver den, der har ansvar for børn, da finde sin form. Gør han, hvad han kan med et godt sind, så lykkes hans gerning måske, eller den mislykkes, fordi andre stærke kræfter greb ind, barnet blev uartig. Derfor kan man ikke kalde opdrageren uegnet. Nå, endelig kan det ske, at det uartige barn vokser op til et godt og nyttigt menneske.

Hjertelig julehilsen til alle venner af højskolen.

Familien A. C. Nielsen, Vinderup.

Julelysene tændes

snart i kirkehus og hvermands stue. De tændes, hvor håbløshed og sorg gør sindet tungt, hvor medgang og glæde frister til overmod, hvor mennesker med opladt sind lytter til det gode budskab: Eder er i dag en FRELSER født, og hvor dette det egentlig lysgivende og varmende juleord fortøner sig i flitterstads til overmål.

Vi vil ikke ringeagte eller forkætre de mange små glade julelys, der møder os på vor vej. Vi fryder os dog over de fleste og ville savne, om de blev taget fra os, men lad os først og fremmest

*gå med stille sind
som hyrderne til barnet ind,
med glædestårer takke Gud
for miskundhed og nådebud!*

Lad os holde jul i Jesu navn og med ham som centrum. Lad os med ham ved hånden gå ind i nyåret, vi venter om kort tid.

En glædelig jul og et velsignet nytår ønsker vi gamle elever og venner.

Hjertelig hilsen fra
Dagmar og Laurits Kaag.

Nyt uden lige

I en tid, hvor presse og reklamemagt i fællig forsøger at overvælde os med nyheder af forskellig art, hører vi en aften i kirken den dejlige linie: „... det nyt er uden lige.“ Der er smukt og stemningsfuldt i den store kirke, for trods mørket derude er rummet kun oplyst af de levende lys i adventskransene og på stolestaderne. Et børnekor synger en salme, og her lyder den utrolige påstand: „Det nyt er uden lige“. - Ude i gaderne skinner lysene fra de store butiksruder, der råber til os om de nyeste og dejligste julegaveidéer, og om en time vil pressens radioavis fortælle os om de store og betydningsfulde nyheder - det nyeste nye! Men salmelinjen klinger stadig i ens sind: Det nyt er uden lige! Det er en vovelig påstand, som Kingo der har fremsat, men hvor den dog passer. Jo mere jeg tænker over det, des klarere bliver det. Jeg sang det mange gange tidligere; men da jeg sad der i kirken og trængte til et godt budskab, da lød det så forunderlig nyt. Men hvad er da nyhedens indhold? Jo, Kingo synger:

Nu kom der bud fra englekor,
at Gud herved vil stige;
hans søn, som i det høje bor,
og ejer ærens rige,
han sig vort kød vil tage på
og blandt os gå;
det nyt er uden lige.

Ja, det er stadig verdenshistoriens største nyhed, som stadig bevarer sin friskhed og aktualitet, at Jesus kom til os for at blive vor frelser. Når hjertet føler sin afmagt, og alt det onde synes så stærkt, så klinger den gamle og evigunge nyhed så vidunderligt, og jeg må med tak i sindet bede: „... bered mit hjerte ved din hånd, at du deri kan bygge.“

Med tak for alt godt i de svundne år ønsker vi alle bladets læsere en rigtig glædelig jul og et godt og velsignet nytår. Vi ønsker Guds velsignelse over vor gamle skole og dens store vennekreds.

Anna Lene, Jes, Gudrun og
Hans Lindskov Rasmussen,
Løgumkloster.

Øjne, som kan se Guds herlighed

Selma Lagerlöf genfortæller i sin dejlige julehistorie „Den hellige nat“ en gammel julelegende, som hun har hørt sin farmor fortælle, da hun var barn.

Legenden handler om, hvordan en sur og ond fårehyrde oplever den første julenat, og hvordan hans øjne på forunderlig vis bliver opladt, så han kan se, hvad han ikke før har kunnet se, og høre, hvad han ikke før har kunnet høre.

Selma Lagerlöf fortæller så videre:

„Der var en sådan uendelighed af jubel og glæde og sang og leg, og alt dette så han i den mørke nat, hvor han ikke før havde kunnet skelne det mindste. Han blev så glad over, at hans øjne var blevet opladt, så han faldt på sine knæ og takkede Gud.“

Men da farmor var kommet så langt, sukede hun og sagde: „Men hvad den hyrde så, det kunne vi også se, hvis vi blot havde øje for det.“

Og så lagde farmor sin hånd på mit hoved og sagde: „Dette må du aldrig glemme, for det er lige så sandt, som at jeg ser dig, og du ser mig. Det er ikke lys og lamper, det kommer an på, *men det, som er fornødent, er at vi har øjne, som kan se Guds herlighed.*“

Det er også det, som er fornødent for os, at vi har øjne, som kan se Guds herlighed.

Der er bare så meget, som vil sløre vore øjne, så vi midt i alle juleforberedelserne slet ikke får øje på, hvad det egentlig drejer sig om. Det

var jo tragisk, hvis vi, når julen var forbi, kravlenisserne taget ned og juletræet smidt ud, måtte erkende, at det egentlig slet ikke var blevet rigtig jul i vore hjerter, at julen var blevet borte for os i juletravlheden.

Lad så Selma Lagerlöf minde os om, at det slet ikke er lys og lamper, det kommer an på, og det er ikke julemad og stjernekastere, der er det væsentlige, men det, som er fornødent, er at vi har øjne, som kan se Guds herlighed. Lad os bede Gud om at give os det.

Og lad os gå med stille sind
som hyrderne til barnet ind,
med glædestårer takke Gud
for miskundhed og nådebud.

Glædelig jul til alle bladets læsere.

*Annette, Lise-Lotte, Karen
og K. Møller P.*

Glædelig jul

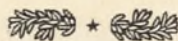
Hør og mærk de toner søde.
Himlen lydte melder nyt:
Kristus lod sig føde!

Når året det hælder, og dagen er kort,
når blomster og blade er længst visnet bort,
da hentes fra skoven den frodige gran,
som trofast derude mod kulden holdt stand.
- Så lukker vi op vore døre og nejer os hver især,
og glæden bliver des større, jo mindre vi alle er.
O, bed da, bed at hjertefreden ej vige må for
verdens lyst,
at røsten hist fra evigheden må finde genklang
i dit bryst.

Af kærlighed gav os Gud Fader sin søn,
af kærlighed stiger vor tonende bøn:
O, frelser, lad din kærlighed med lysets glans
gå frem!
Fyld os med salig julefred, du sol fra Bethlehem!

Med disse lånte julestrofer sender vi alle venner en tak og vore hjerteligste ønsker for julen og det nye år.

*Bodil og Lisbeth, Karen og Antoni,
Ellen og M. Aagaard Madsen.*

Nissumstævne i København

Vi var 59 fra skolen og 30 „københavnere“, der samledes på KFUM den 3. december. Der var så meget at snakke om, så det kneb lidt med at komme i gang, og klokken blev derfor henad 20,30, inden forstanderen fik budt velkommen, bragt hilsener hjemmefra og oplæst en hilsen, der var indtelefoneret fra familien Lindskov Rasmussen.

Efter velkomsten talte Møller P. om „Livets mål og dødens mening“.

Ved kaffebordet fortalte forstanderen, og flere havde ordet. Vi havde det så umådelig hyggeligt. Derfor enedes man også om at få rigtigt liv i kredsen igen, som det fremgår af annoncen andet steds i bladet.

Lærer Aagaard sluttede samværet med en tale om „Hjemmet“, hjemmet her og hjemmet oventil.

Det kneb med at få sagt farvel, men så kom garderobemanden os til hjælp med spørgsmålet: „Er der flere, der ønsker tøj i garderoben“?

Ikke alle fik deres navne på listen, men heldigvis dog langt de fleste, og så får alle kendte da en kærlig hilsen og familien Lindskov Rasmussen en særlig hilsen fra

Dora Svendsen-Tune 55. Børge Svendsen-Tune.
Johanne Vistisen 54. Ole Vistisen.
Johannes Hansen 30-31. Maren Hansen.
Elisabeth Hansen 61. Dorteia Holck 22.
Doris Nielsen 40. Signe Olesen 32.
Else Christensen 43. K. E. Sørensen 49-51.
Maren Sørensen, f. Kristensen, 41.
Inger Lise Bentsen 59. Anna Birthe Hansen 58.
Edel Ølshøj Jensen, f. Larsen, 47.
Ingelise Hansen 56. Agnethe Jørgensen 51.
Lisi Lysholm. Meta Jakobsen 56.
Niels F. Jensen 57-58.
Bodil Fruerlund Kjærgaard 56.
Bit Smith, Diakonissestiftelsen, 56.
Bent Jensen, C. F., Næstved, 56-57.
Emil Højbjerg, Præstø, 55-56. Aagaard. Møller P.
„Jeppe“. A. Kristensen. 55 elever fra 60-61.

HØJSKOLEPOST

Nissumkredsen for København og Omegn

har ligget i dvale i længere tid. Vi vil prøve at få liv i den igen, derfor indbyder vi alle jer i København og omegn (Sjælland) til en Nissum-aften hos

Bodil Fruerlund, Missionshuset,
Kirstinelundsvej 7, Ballerup
(2 minutter fra S-tog)
lørdag den 14. januar 1961 kl. 20.
(Notér tid og sted med det samme!)

Kender du tidligere elever, der ikke får bladet, så indbyd dem og kom selv, så vi kan blive rigtig mange.

Johannes Hansen 30-31. Bodil Fruerlund 56.
K. E. Sørensen, lærer, 1949-51.

Østvendssyl højskolekreds

Sammenkomst i Hjallerup missionshus lørdag den 14. januar kl. 20. Taler: Forstander H. Christiansen, Haslev højskole. Emne: Racefordomme.

Kom selv og tag en kammerat med.

P. u. v. Tage Sanden.

Aarhus højskolekreds

Sammenkomst på KFUM i Klostergade 37 onsdag den 1. februar kl. 20. Forstander P. H. Lauritsen, Høptrup, taler om: „Den 3. bøn i Fadervor“, og bestyrer Holmsgaard Olesen, Sømandshjemmet, taler om: „Kommer det os ved“. - Vel mødt!

P. u. v. Jens Ganer.

Julelæsning

Julen nærmer sig. I juledagene skulle der også gerne blive tid til at læse en god julefortælling.

Lohses forlag har igen i år udsendt gode julebøger, som man selv kan have glæde af at købe, ligesom de er udmærkede til en lille julepresent til en og anden i bekendtskabskredsen.

Mange kendte personer har ydet deres bidrag til, at julebøgerne igen i år er gode, underholdende og fornøjelige.

Julegaven. Red. Edv. Petersen	5,00 kr.
Børnenes julebog. Red. Kaj Vordrup	2,50 kr.
Hjemmenes julebog. Red. H. P. Madsen	4,50 kr.
De ældres julebog. Red. I. Biering	1,50 kr.

K. J.

Hjemme fra skolen

Vi melder alt vel. Er der en ung mand, der gerne vil på højskole fra januar til april, er han velkommen. Han må, når han søger amtsunderstøttelse, forklare, hvorfor han søger til 3 måneder. Højskolen til sommer tegner som sædvanligt, hvilket vil sige, at vi har plads til en del endnu. Husk, unge piger, at det er praktisk at søge amtsunderstøttelse inden nytår.

Efterskolen kan endnu modtage nogle få på vinterholdet 61-62 og på sommerholdet 62.

Vore møder

- 27. dec. Fabjerg. A. Kr.
- 28. dec. Skovlund. A. Kr.
- 28. dec. Ørnhøj. Kjeldsen.
- 28. dec. Tulstrup ved Ikast. M. P.
- 29. dec. Fabjerg. M. P.
- 30. dec. Holstebro. A. Kr.
- 10. jan. Skjoldborg sognegård. A. Kr.
- 12. jan. Lyngs, aftenhøjskole. M. P.
- 16. jan. Humlum Strand. M. P.
- 19. jan. Lyngs, aftenhøjskole. M. P.
- 25. jan. Hjerm. A. Kr.
- 26. jan. Herrup, aftenhøjskole. M. P.

Adresseforandringer

Sommerskolen.

- 1959 Frk. Anna Henriksen, Højskolen, Nr. Nisum — samme, Brugsforeningen, Morup Mølle, Bedsted, Thy.
- 1959 Frk. Elly Maul, Riis Plejehjem, Jelling — samme, pensionatet, Korinth, Nr. Nissum Seminarieby.
- 1959 Frk. Anna Marie Hvam, Østergade 49, Holstebro — samme, adr. K. Eriksen, Østergade 48, Holstebro.
- 1959 Frk. Ellen Klinkby, KFUM's soldaterhjem, Gedhus, Kølvrå — samme, Søstrene Møllers hvilehjem, Åbyhøj.
- 1959 Frk. Erna M. Jensen, Lille Ahle, Barde, Herning — samme, J. Bjerregaard, Timring, Vildbjerg.
- 1958 Fru Else Hansen, Lerbæk avlsgård, Vejle — samme, Løvenholt, Them.
- 1958 Frk. Ester Kristensen, „Vesterled“, Skinnerup, Thisted — samme, „Hyldgård“, Nors st., Thy.
- 1958 Frk. Rita Madsen, De gamles hjem, Vinderup — samme, adr. Vilhelm Madsen, Vinderup.
- 1958 Frk. Anna Valsgaard, Ål, Vinderup — samme, Østerbrogade 29, Lemvig.
- 1957 Frk. Anna Nielsen, „Shirnat“ 10 Ashley Close Hendon N. W. 4, London, England — sam-

- me, 15 Beaufort Gardens, Hendonway, Hendon N. W. 4, London, England.
- 1957 Frk. Jane Overgaard, Travstegård, Jejsing, Sdl. — samme, „De gl. hjem“, Breum, Jebjerg.
- 1957 Frk. Johanne Nielsen, Iller Hede, Ans by — samme, Kjeldsminde, Vestermarken, Viborg.
- 1956 Frk. Birte Marie Dalsgaard, Sygehuset, Nykøbing Mors. — Økonomaelev frk. Birte Marie Dalsgaard, Sygehuset, Thisted.
- 1956 Frk. Ruth Bahn Jensen, Kysthospitalet, Refsnæs, Kalundborg — samme, Enebærvej 68, Risskov, Aarhus.
- 1955 Fru Ruth Bruhn Madsen, „Hjørnet“, Nr. Lem, Lemvig — samme, Staunsholm, Bur.
- 1955 Frk. Else Larsen, Haslev udv. Højskole, Haslev — samme, Kirkevej 15, Lemvig.
- 1952 Fru Anna-Elise Granum Jensen, Karlebo Overdrev, Hillerød — samme, Rønne Allé 4, Dronningmølle.
- 1950 Frk. sygepl. Edith Nielsen, Statshospitalet, Middelfart — samme, Centralsygehuset, Silkeborg.
- 1950 Frk. Ragnhild Back, Demstrup, Sjørsløv. — Fru Ragnhild Poulsen, Vium, Sjørsløv.
- 1949 Børnehavel. frk. Ruth Overgård Pedersen, Børnegården, Middelfart — samme, Søndermarksvej 6, 1. sal, Valby.
- 1940 Søster Kirstine Vestergaard, Vinderslev, Kjellerup — samme, Amtssygehuset, Haderslev.
- 1939 Frk. Anna Gregersen, Hjardemål Plantorbolig, Frøstrup. — Fru Anna Brix, Tømmerby central, Frøstrup.
Frk. Katrine Nielsen, Lysbrogade 10, 1. sal, Silkeborg — samme, Kildevej 12, Ikast.

Vinterskolen.

- 57-58 Niels Chr. Rasmussen, Skovgården, Dejbjerg — samme, adr. Johannes Rasmussen, Foersom, Tarm.
- 55-56 Anders Jørgen Nielsen, Kocksvej 18, Frederikssund — samme, Havelse Mølle, Frederikssund.
- 53-54 Karl Jesper Thusgaard, „Bedsted“, Gudum, Vestj — samme, „Vimtrupgård“, Sintrup Sdrj.
- 53-54 Henry Lind, Ryssensten, Bøvlingbjerg — samme, Nr. Lem „Kirkegård“, Lemvig.

Udgivet af

Nr. Nissum højskoles elev- og vennetøring
Redigeret af forstander A. Kristeussen.

CHRISTENSENS BOGTRYKKERI STRUEN 10943

A

35

FRIDERSBERG ALLE 22
STATENS PÅSTODSSTYRE
NR 1 KRISTENSEN